

Restoratiivinen koulun toimintakulttuuri ja Martin sovittelun polku

2025

rauha kasvaa

Martti Ahtisaaren koulu

Restoratiivinen koulun toimintakulttuuri on...

1. Ihmissuhteiden rakentamista
2. Ihmissuhteiden ylläpitämistä
3. Ihmissuhteiden korjaamista

Restorative approach is focusing on restoring the relationships between people

In Japanese Kintsugi-tradition ("golden joinery") a broken pottery is repaired with gold. It treats breakage and repair as part of the history of an object, rather than something to disguise.

MINI **VERSO VERSO**

Painopisteen siirtäminen sanktiokulttuurista konflikteja ennaltaehkäisevään myönteisen ilmapiirin rakentamiseen on mahdollista.

Restoratiivisen kohtaamisen taito on vapauttanut tukemaan osapuolten kykyä vuorovaikutuksen oppimiseen, vastuunottoon ja käytöksen muutokseen.

Maija Gellin, 2019

Vertailtu ajattelutapa

Auktoriteetti

Kontrolloija

Todisteiden ja syyllisten hakija

Ratkaisun antaja

Vastuunkantaja

Arvioija

Oman näkökulman jakaja

Ammattiroolista toimija

Restoratiivinen ajattelutapa

Yhteistoimija

Mahdollistaja

Syylistämättä työskentelijä

Ratkaisujen tukija

Vastuunkantamisen tukija

Rohkaisija ja kannustaja

Erilaisten näkökulmien arvostaja

Inhimillinen ja persoonallinen
läsnäolija

VERSO
OHJELMA

Konfliktien ja kiusaamisen ennaltaehkäisy ja tunnistaminen Martissa

Kuopion kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma ja Kiusaaminen vastainen työ Kuopion kaupungin perusopetuksessa –opas ohjaavat koulujen konfliktien ja kiusaamisen vastaista työtä.

Martin strategia ohjaa päivittäistä työtämme. Koulumme tapa olla, elää, ajatella ja toimia rakentuu restoratiivisuuden periaatteille. Harjoittelemme toimimaan koulussa dialogisesti ja oppimisen perustana on tiimioppiminen. Kun konflikteja ilmaantuu, sovittelemme.

Aikuinen tuo turvan ja on vastuussa kohtaamisen mahdollistavan arjen rakentamisessa. Arjessa myös hiljaisille äänille sekä vaikeimmillekin asioille on mahdollisuus ja tila tulla esiin.

Visio:

Rauha olla ja oppia

Panostamme arkeen. Koulu on paikka, johon jokainen voi tuntea kuuluvansa, on tervetullut ja kokee itsensä arvostetuksi. Teemme kaikki yhdessä työtä oppimisen asenteella.

Missio:

Kohtaamme koulussa

Kohtaamme koulussa ihmisiä, asioita, ilmiöitä ja tilanteita. Ne antavat meille tilaisuuden kehittyä. Kohtaaminen, nähdyksi ja kuulluksi tuleminen ovat yhteisön ydintä ja luovat kuulumisen tunnetta. Rauhoitamme arjen kohtaamisille.

Arvot ja käyttäytymisen odotukset

Toimimme ja opetamme toimimaan arvoistamme johdettujen käyttäytymisen odotusten mukaisesti:

Ilo

- **Iloitsen ja nautin oppimisesta.**
- **Olen koulukaveri.** Opín ja leikin yhdessä toisten kanssa.
- **Teen virheitä ja opin niistä.** Saa tehdä virheitä ja mokata pelkäämättä. On ilo kokeilla uusia asioita.
- **Huomaan hyvän ja arvostan.** Huomaan hyvän, uskon hyvää toisesta ja luotan, että minustakin uskotaan hyvää. Kehun ja kiitän.

Rauha

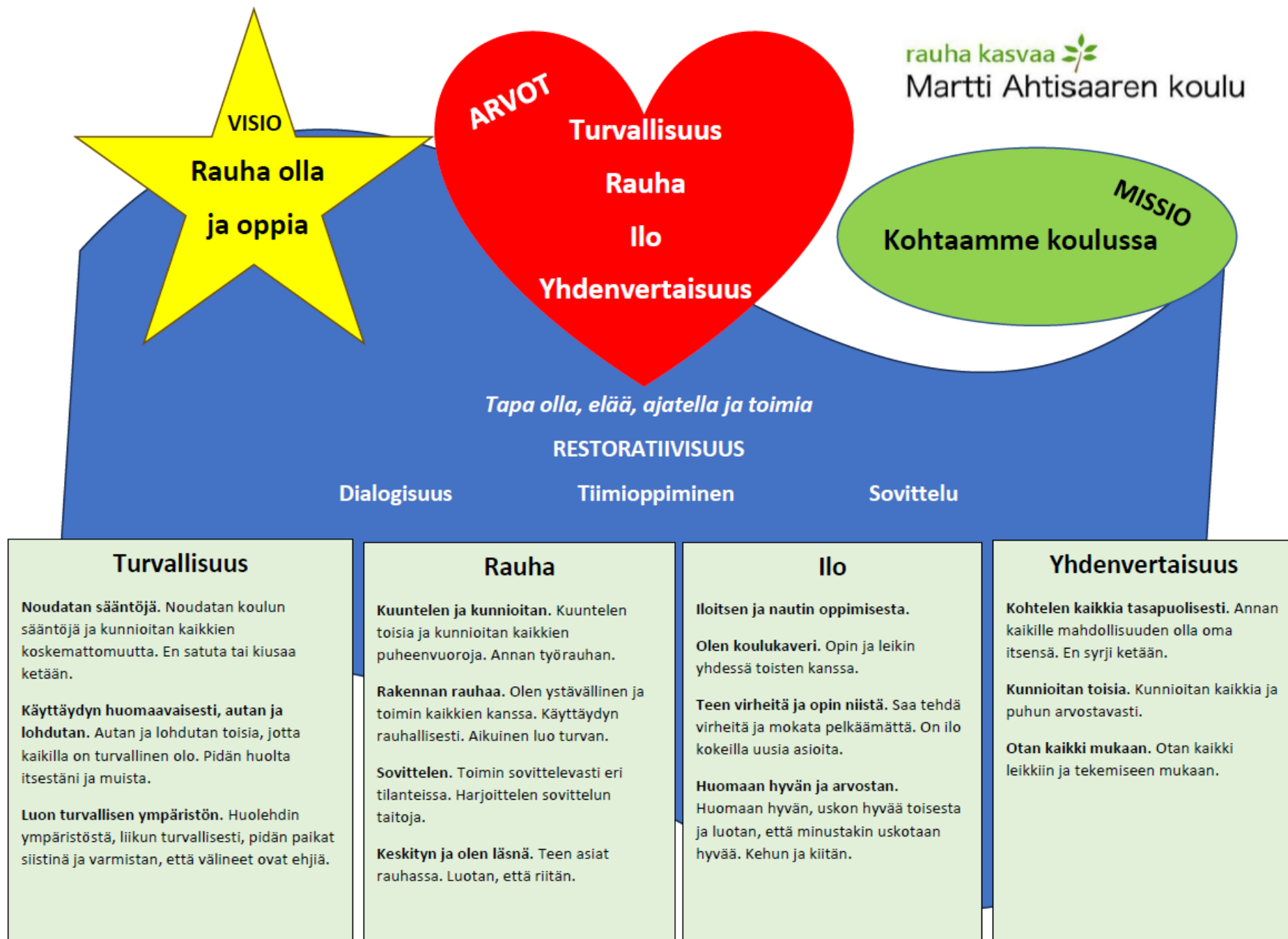
- **Kuuntelen ja kunnioitan.** Kuuntelen toisia ja kunnioitan kaikkien puheenvuoroja. Annan työrauhan.
- **Rakennan rauhaa.** Olen ystävällinen ja toimin kaikkien kanssa. Käyttäydyn rauhallisesti. Aikuinen luo turvan.
- **Sovittelen.** Toimin sovittelevasti eri tilanteissa. Harjoittelen sovittelun taitoja.
- **Keskityn ja olen läsnä.** Teen asiat rauhassa. Luotan, että riitän.

Yhdenvertaisuus

- **Kohtelen kaikkia tasapuolisesti.** Annan kaikille mahdollisuuden olla oma itsensä. En syrji ketään.
- **Kunnioitan toisia.** Kunnioitan kaikkia ja puhun arvostavasti.
- **Otan kaikki mukaan.** Otan kaikki leikkiin ja tekemiseen mukaan.

Turvallisuus

- **Noudatan sääntöjä.** Noudatan koulun sääntöjä ja kunnioitan kaikkien koskemattomuutta. En satuta tai kiusaa ketään.
- **Käyttäydyn huomaavaisesti, autan ja lohdutan.** Autan ja lohdutan toisia, jotta kaikilla on turvallinen olo. Pidän huolta itsestäni ja muista.
- **Luon turvallisen ympäristön.** Huolehdin ympäristöstä, liikun turvallisesti, pidän paikat siistinä ja varmistan, että välineet ovat ehjiä.

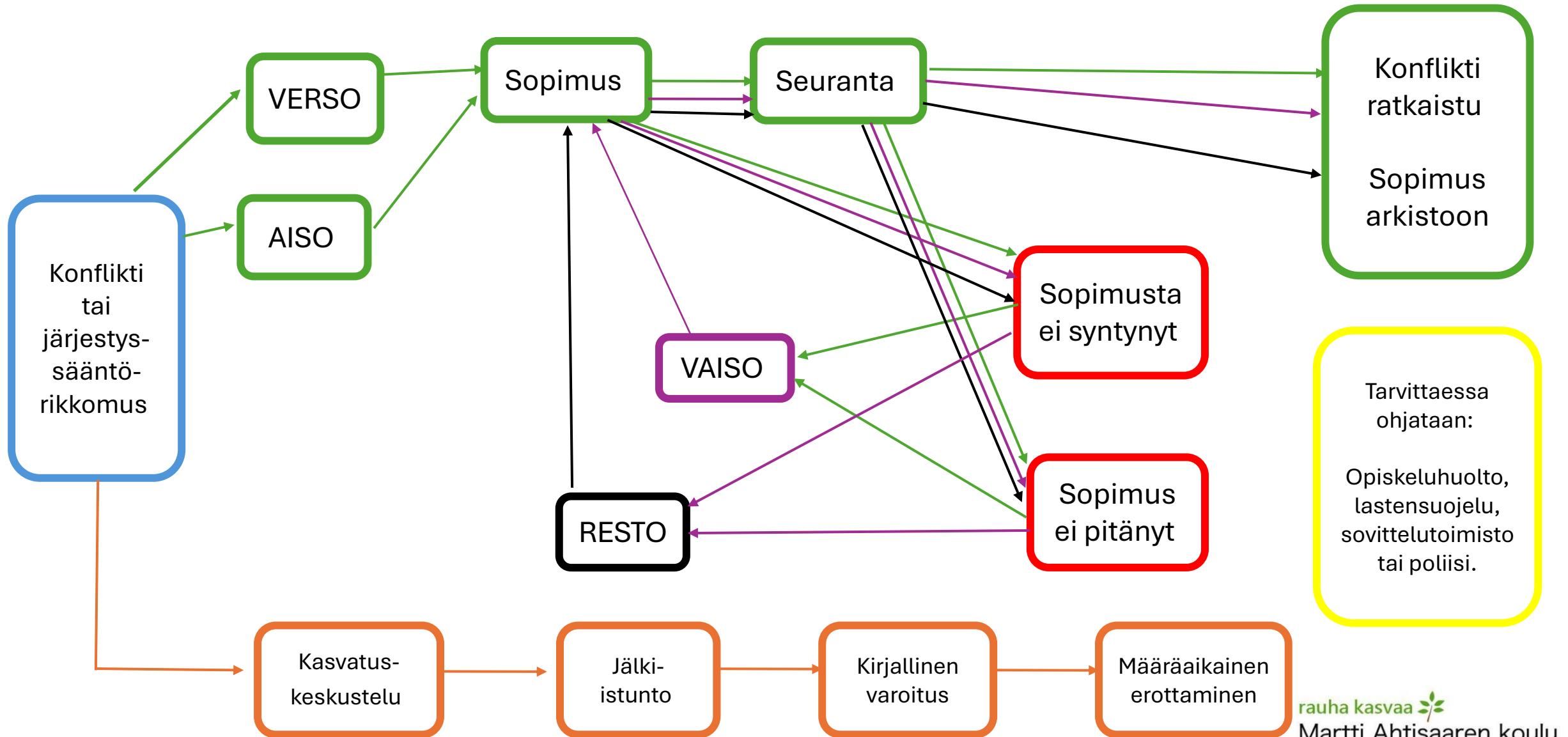
Konfliktien ja kiusaamisen selvittely

Martin koulussa konfliktien tai kiusaamistilanteiden esille tullessa toimitaan sovittelun periaatteiden mukaisesti. Sovittelumenettelyn kaavio seuraavassa diassa.

Sovittelun polun kanssa rinnalla on käytössä tapauskohtaisesti myös koulun viralliset rangaistuskäytännöt sekä opiskeluhuollon yksilö- ja yhteisöllinen työ. Sovittelutoimiston, lastensuojelun ja poliisin palveluiden tarve arvioidaan myös tapauskohtaisesti.

Martin sovittelun polku

VERSO

= Koulutetut vertaissovittelijaoppilaat sovittelevat lasten ristiriitoja restoratiivisen ajattelutavan mukaan. VERSO-aikuinen on tarvittaessa tukena.

- Samaa ristiriitaa voi sovittaa VERSO:ssa kahdesti, jos sopimus ei ole pitänyt.
- Luokanopettaja kirjaa Wilman tuntimerkinnän "Tapahtui koulussa" ja lisätietoon teksti VERSO. Rasti kohtaan "merkintä näkyy huoltajille."
- Koteihin viestitään, että VERSO:sta voi keskustella kotona positiivisesti ja kannustavasti.

AISO

= Aikuinen sovittelee lasten välille syntyneen ristiriidan restoratiivisen ajattelutavan mukaan. Aikuisten ajokortti on muistutuksena.

- Luokanopettaja kirjaa Wilman tuntimerkinnän "Tapahtui koulussa" ja lisätietoon teksti AISO. Rasti kohtaan "merkintä näkyy huoltajille."
- Aikuinen täyttää sovittelusopimuksen harkintansa mukaan.

AISO

Seuraavat kysymykset esitetään molemmille osapuolille:

- 1) Mitä sinun mielestäsi tapahtui?
- 2) Miltä sinusta tuntui?
- 3) Miten haluat ratkaista tämän asian?
- 4) Mitä voisit luvata, ettei tilanne toistuisi?
- 5) Sopiiko ratkaisuehdotukset ja lupaukset molemmille?

rauha kasvaa

Martti Ahtisaaren koulu

ALSO kirjataan Wilman tuntimerkintään "Tapahtui koulussa" ja lisätietoon teksti VERSO. Rasti kohtaan "merkintä näkyy huoltajille."

Tee tarvittaessa omat muistiinpanot tai kirjaa sopimus VERSO – sopimuslomakkeelle.

Pidä seuranta viikon kuluttua tai tarvittaessa määrittele useamman viikon seurantajakso.

rauha kasvaa

Martti Ahtisaaren koulu

VAISO

= VERSO-aikuinen sovittelee ristiriitoja, jotka eivät sovi VERSO:on tai jos VERSO/AISO-sopimus ei ole pitänyt.

- VERSO-aikuinen kertoo VAISOsta luokanopettajalle, tekee Wilmamerkinnän "Tapahtui koulussa" ja lisätietoon teksti VAISO. Rasti kohtaan "merkintä näkyy huoltajille."
- VERSO –aikuinen laittaa viestin sovitteluun osallistuneiden koteihin.

RESTO

= RESTO-aikuinen sovittelee ristiriitaa yhdessä osapuolten, luokanopettajan, vanhempien ja muiden toimijoiden kanssa.

- RESTOon ohjautuvat ne ristiriidat, jotka eivät ratkea tai joita ei voi käsitellä VERSOssa tai VAISOssa.
- RESTO –aikuinen tekee Wilmamerkinnän "Tapahtui koulussa" ja lisätietoon teksti RESTO. Rastikohtaan "merkintä näkyy huoltajille."
- RESTO-aikuinen viestittää RESTOsta koteihin.

RESTO

VAISO

VERSO JA AISO

MARTTI AHTISAAREN

SANOIN:

kaikki konfliktit ovat ratkaistavissa.

minkä ihminen aloittaa, sen ihminen
voi lopettaa.

Riidat ratkotaan puhumalla
-joka päivä

Rauha kasvaa

